

ذخیره خوارزمشاهی

کتاب ششم

افذر علاج بیماری‌های اندام‌ها

از سر تا پای

تألیف

سید اسماعیل جرجانی (در کتابخانه ۵۳۱ ق.)

بر اساس نسخه خطی

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

کتابت ۵۸۲ ق.

با اهتمام و ویراست

دکتر یوسف بیگ باباپور

سرشناسه	:	جرجانی، اسماعیل بن حسن، ۴۳۴ - ۵۳۱ ق.
عنوان قراردادی	:	ذخیره خوارزمشاهی
عنوان و نام پدیدآور	:	ذخیره خوارزمشاهی / تألیف سیداسماعیل جرجانی؛ با اهتمام و ویراست یوسف بیگ باباپور.
مشخصات نشر	:	تهران : چوگان، ۱۴۰۰ -
مشخصات ظاهری	:	ج.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۰-۷؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۱-۴؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۲-۱؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۳-۲؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۴-۳؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۵-۴؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۶-۵؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۷-۶؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۸-۷؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۸۹-۸؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۰-۹؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۱-۰؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۲-۱؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۳-۲؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۴-۳؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۵-۴؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۶-۵؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۷-۶؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۸-۷؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۹۹-۸؛ ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۰۳-۰۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
مندرجات	:	۱. ج. اندر شناختن حد طب و منفعت آن....- ج. ۲. اندر شناختن حالهای تن مردم از تندرستی و بیماری. - ج. ۳. اندر تدبیر نگاهداشتن تندرستی. - ج. ۴. اندر شناختن هر بیماری، نضج، بحران و تقدمه المعرفه. - ج. ۵. اندر شناختن تب و اجناس و انواع و اسباب و علامات و علاج آن. - ج. ۶. اندر علاج بیماریهای اندامها از سر تا پای. - ج. ۷. اندر بیماریها و آفتها که ممکن است که همه اندامها را افتد از سر تا پای. - ج. ۸. اندر زینت و آراستگی و پاکیزگی ظاهر تن از سر تا پای. - ج. ۹. اندر احوال چیزهای زیانکار و زهرها و دفع مضرت آن. - ج. ۱۰. کتاب دهم قرابادین پزشکی اسلامی - متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	:	پزشکی اسلامی - متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	:	۲۰th century Medicine, Islamic -- Early works to*
موضوع	:	داروشناسی
موضوع	:	Pharmacology
موضوع	:	نثر فارسی -- قرن ۶ ق.
موضوع	:	۱۲th century -- Persian prose literature
شناسه افزوده	:	بیگ باباپور، یوسف، ۱۳۵۷ -، ویراستار
شناسه افزوده	:	beigbabapour, Yousef
رده بندی کنگره	:	R1۲۸/۳
رده بندی دیویی	:	۶۱۰/۹۱۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۵۷۹۴۱۵



ذخیره خوارزمشاهی (جلد ششم)

نگارش : سید اسماعیل جرجانی

مصحح : دکتر یوسف بیگ باباپور

نشر: چوگان نوبت چاپ: اول/۱۴۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۸۶-۴۸-۷

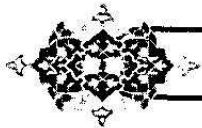
شمارگان : ۵ جلد قیمت دوره ۱۰ جلدی : ۱۰۰۰۰۰۰ تومان

آدرس سایت www.choogan.com | شماره تلفن ۰۹۱۲۳۵۹۱۴۴۳-۶۶۴۰۶۴۷۷

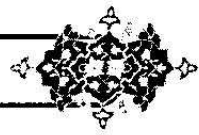
این کتاب تحت قانون حمایت از مولفین و پدیدآورندگان می باشد و هرگونه برداشت کلی یا جزئی منوط به اجازه کتبی از ناشر می باشد.

فهرست مطالب

گفتار نخستین.....	۴۹
اندر علاج بیماریهای سر.....	۴۹
جزو نخستین.....	۵۰
اندر بیماریهایی که سبب آن آماس و تفرق اتصال گوهر دماغ باشد با آماس و تفرق اتصال غشای دماغ باشد.....	۵۰
باب نخستین از جزو نخستین.....	۵۰
اندر قرانطس و اسباب و علامات و علاج آن.....	۵۰
باب دوم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۵۸
اندر فلغمونی و اسباب و علامات و علاج آن.....	۵۸
باب سوم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۵۹
اندر صبارا و دیوانگی و آشفته‌گی و اسباب و علامات و علاج آن.....	۵۹
باب چهارم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۶۰
اندر قویا و حُمره که بر گوهر دماغ افت و علاج آن.....	۶۰
باب پنجم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۶۰
اندر لیثرغس و اسباب آن و علامات و علاج آن.....	۶۰
باب ششم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۶۳
اندر سُبَات سَهْری و سَهْر سُبَاتی و اسباب و علامات و علاج آن.....	۶۳
باب هفتم از جزو نخستین از گفتار نخستین.....	۶۵
اندر آخذة و علاج آن.....	۶۵



جزء دوم.....	۶۷
اندر بیماری ها که سبب آن گرد آمدن خلطی بد یا بخار خلطی بد باشد.....	۶۷
اندر دماغ.....	۶۷
باب نخستین از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۶۷
اندر مایعخولیا.....	۶۷
باب دوم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۸۲
اندر انواع دیوانگی ها.....	۸۲
باب سوم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۸۶
اندر عشق.....	۸۶
باب چهارم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۸۷
اندر غفلت و ابله‌ی و فرامشت کاری و هذیان و اختلاط و عقل و فساد تخیل.....	۸۷
باب پنجم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۹۱
اندر بسیاری خواب ناطبعی و علاج آن.....	۹۱
باب ششم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۹۷
اندر بیداری و بی خوابی.....	۹۷
باب هفتم از جزو دوم از گفتار نخستین.....	۹۹
اندر آب که زندرون کاسه سر گرد آید و تشنگی کودکان.....	۹۹
جزو سوم از گفتار نخستین.....	۱۰۰
اندر بیماری ها که سبب آن گرد آمدن خلطی بلغمی فرونی غلیظ باشد.....	۱۰۰
اندر گذرها و تجویف های دماغ.....	۱۰۰
باب نخستین از جزو سوم از گفتار نخستین.....	۱۰۰
اندر دوار و سدر یعنی سرگشتن.....	۱۰۰
باب دوم از جزو سوم از گفتار نخستین.....	۱۰۳
اندر کابوس و علاج آن.....	۱۰۳
باب سوم از جزو سوم از گفتار نخستین.....	۱۰۴
اندر صرع و علاج آن.....	۱۰۴
باب چهارم از جزو سوم از گفتار نخستین.....	۱۱۴



۱۱۴	 اندر سکه
۱۲۰	 جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۰	 اندر بیماری‌هایی که سبب آن گرد آمدن رطوبتی فرونی باشد اندر عصب‌ها
۱۲۰	 که آلت حس و حرکت است
۱۲۰	 باب نخستین از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۰	 اندر اختلاج
۱۲۱	 باب دوم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۱	 اندر شناختن لقوه و سبب و علاج آن
۱۲۵	 باب سوم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۵	 اندر خدر
۱۲۷	 باب چهارم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۷	 اندر رعشه یعنی لرزیدن اندام‌ها
۱۲۸	 باب پنجم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۲۸	 اندر فالج و سبب و علامت و علاج آن
۱۳۷	 باب ششم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۳۷	 اندر تشنج و سبب و علامت و علاج آن
۱۴۲	 باب هفتم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۴۲	 اندر کزاز و سبب و علامت و علاج آن
۱۴۵	 باب هشتم از جزو چهارم از گفتار نخستین
۱۴۵	 اندر حالی که بر مردم پدید آید و طیبیان به تازی اللوی گویند و فیجیدج نیز گویند
۱۴۷	 جزو پنجم
۱۴۷	 اندر انواع صداع و اسباب و علامات و علاج آن
۱۴۷	 و این جزو بیست و یک باب است
۱۴۷	 باب نخستین از جزو پنجم از گفتار نخستین
۱۴۷	 اندر صداع گرم که بی ماده‌ای باشد
۱۴۸	 باب دوم از جزو پنجم از گفتار نخستین
۱۴۸	 اندر صداع گرم صفراوی